

Schermerhorn

Beeldkwaliteitsplan Schermer

stenig en compact lint

met af en toe doorzicht naar het achterland

en de Eilandspolder....

de Zwet met zuidelijk het dichte dorpslint en noordelijk de losse groene korrels

feest van puntige kapjes

repareren van de drager bij de nieuwbouwwijk

gat in het lint geeft ruimte voor subtiële bebouwing met behoud van doorzicht

schuren vormen een 'achterkant'

schuren 'achterop' hebben plaats gemaakt voor woningen

... met gezicht naar het landschap

drijvende kavels van het Schermereiland

bebouwd eilandje in het Schermereiland tast landschappelijke identiteit aan

niet bebouwen maar ontsluiten voor dorp en uitgeven als tuintjeswoningen

zicht vanaf het dijklint op de groene overzijde van het Zwet

...met grote boerenkorrels

...en te transformeren vervallen schuren

Schermerhorn

Verleden

Schermerhorn ligt op de oude dijk van het Schermereiland. Het drassige eiland en het grote water eromheen gaven de Schermerhorners eeuwenlang geen andere keus dan dicht op elkaar te bouwen. Schermerhorn is eerst doorgegroeid langs de dijk (Westeinde, Oosteinde en Zuidje) totdat het doodliep op de Beemsterringvaart aan de oostkant en de huidige N-weg (vroeger spoorlijn) aan de westkant. Vervolgens heeft het dorp de oversteek gemaakt naar de Mijzenpolder, aan de overkant van het Zwet. In de afgelopen decennia zijn tussen het Schermereiland en de N-weg generieke woonwijken gebouwd en recent is het dorp met een klein buurtje gegroeid in het Schermereiland.

Profiel

De meeste panden in het oude lint zijn smal en diep en staan haaks op de eveneens smalle dorpsstraat op de dijk. Dit maakt het dorpsbeeld stenig en compact, en toont van een afstand een feest van puntige kapjes. Een enkel boerenbedrijf en een aantal grotere bedrijfskorrels verlevendigen de ritmiek.

Op een aantal plekken is er direct achter de dijkbebouwing in de tweede linie gebouwd. Via een informeel doorsteekje vanaf het hoofdlint kom je op een binnenerf met achterop de kavel een of twee schuren of woonhuizen. Deze staan met hun voorkant op het land gericht, wat het dorpsbeeld vanaf de N-weg verfraait en een 'gezicht' geeft.

In de Mijzenpolder ligt een kleine reeks burgerkorrels aan de westkant van de brug, maar de kleur van het dorp wordt hier bepaald door de ruime groene boerenkorrels; een opvallend contrast met het compacte stenige Schermerhorn aan de andere kant van het Zwet.

De generieke woonwijken in het oostelijk deel van Schermerhorn sluiten niet aan op de dorpsstructuur en landschapsstructuur en tasten daarmee de identiteit van het dorp aan. En ook al doet het bebouwde eilandje in het westelijk deel de landschapsstructuur van het Schermereiland geen geweld aan, tast het wel de identiteit aan van het langgerekte compacte dorp met zijn silhouet van kapjes op de rand van de lege 'drijvende kavels' van het oude eiland.

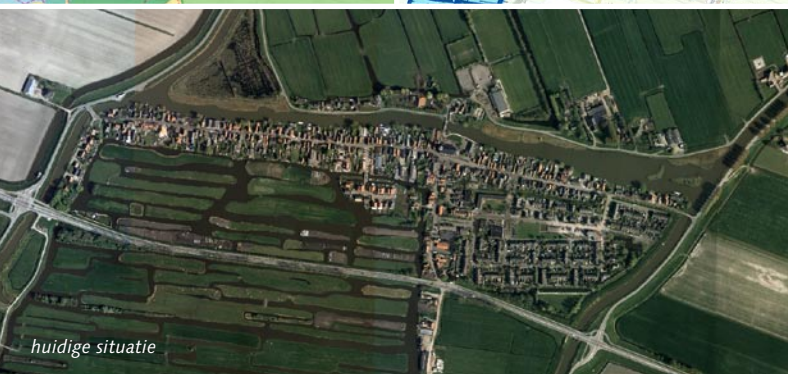
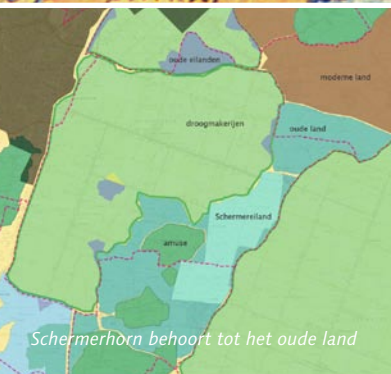
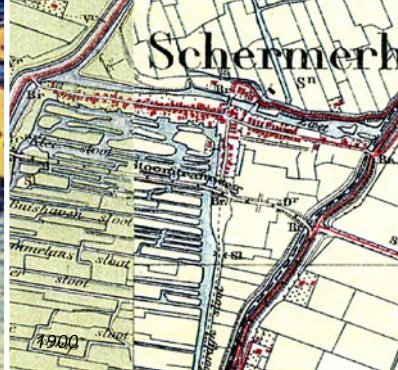
Strategie

De dijk is tot aan het Oosteinde bijna overal aan twee kanten volgebouwd. De subtiele doorzichten naar het achterland moeten worden gekoesterd; het lint verdichten is dus geen optie. Wel zijn er enkele grote 'gaten' die met nieuwe dijkwoningen kunnen worden gedicht. Ook waar er grotere bedrijven verdwijnen zijn dergelijke 'plastisch chirurgische' inbreidingen mogelijk. Belangrijk is hierbij altijd zicht op het achterland te houden en zelfs te maken. De nieuwe volumes moeten een verrijkende rol spelen in de bestaande ritmiek van volumes en kappen, zowel naar de dorpsstraat als het achterland.

Aan het Oosteinde is de dijk nog onbebouwd en wordt derhalve een merkwaardig perspectief geboden op de parkeerplaats van de woonwijk. Hier kunnen smalle dijkwoningen pal aan de dijk worden gebouwd waarmee dit stuk Schermerhorn gerepareerd wordt. Hierdoor krijgt het dorp een fraaie entree vanuit de Beemster.

Aan de zuidzijde van het lint is direct achter de dijkbebouwing ruimte voor nieuwe woningen. Om de landschapsstructuur van de Schermerpolder niet verder aan te tasten, is het niet gewenst dat de zuidelijke kavels worden bebouwd. Wel kunnen deze kavels worden uitgegeven als privé-tuinen voor de nieuwe woningen of voor het dorp ontsloten worden als moestuin, paardenlandje of geitenwei. Op deze manier krijgt het dorp richting de N-weg een nieuwe voorkant en wordt het contrast tussen dichtbebouwd dijkdorp en onbebouwd Schermereiland behouden en versterkt. Ook op deze lokatie is het zaak dat het zicht op het achterland wordt behouden. De nieuwe volumes moeten bovendien een verrijkende rol spelen in de ritmiek van volumes en kappen in het dorp.

Aan de noordzijde van het Zwet is aan de Oostmijzerdijk ruimte om verzamelerven te ontwikkelen. De sportaccommodatie leent zich voor een transformatie naar groene verzamelkorrels. Het contrast tussen het compacte stenige zuiden en het losse groene noorden van Schermerhorn wordt hiermee versterkt.

Zonering en Criteria

Dijkkorrels aan het Oosteinde:

- een serie smalle dijkwoningen op de parkeerplaats
- voorkant en ingang naar het Oosteinde
- inpandige parkeervoorziening met terras erboven aan de achterkant
- kapvormen die aansluiten bij de ritmiek in het lint
- architectuur die aansluit bij de traditionele bouwstijl in het lint

Burgerkorrels achter het Westeinde:

- bouwen in tweede linie van bebouwde kavels, zo ver mogelijk achterop
- per kavel een of twee nieuwe woonhuizen, informeel ontsloten met eigen oprit vanaf het hoofdlint
- bouwen met voorkant naar het landschap
- vanaf hoofdlint doorzicht op achterland behouden
- woonhuizen met variatie in volume, bouwstijl en kapvorm
- nadrukkelijke kapvorm die verrijkende rol speelt in kapritmiek van het totale lint
- privé-tuinen van de nieuwe woningen op onbebouwde kavels Schermereiland direct achter het lint, ontsloten met eigen bruggetje
- eventueel schuurtje of tuinhuisje in traditionele houtbouw, op noordrand van de kavel
- erfscheidingen door middel van water

Verzamelerven aan het Westeinde:

- klein ensemble met groter hoofdvolume dat accent geeft in de ritmiek van kappen in het lint
- collectief groen erf dat 'lucht' geeft in het lint

Verzamelerven aan de Oostmijzerdijk:

- volumes zo plaatsen dat er een groene ruimte naar de dijk wordt gemaakt
- fraaie voorkanten naar de weg maken
- volumes met bijzondere architectuur, in het verlengde van de brug over het Zwet, moeten entree vormen voor het groene Schermerhorn

- **Dijkkorrels**
menging van (smalle) burgerhuizen en forse boeren gebouwen schouder aan schouder pal aan de weg
- **Burgerkorrels**
eenvoudige vrijstaande burgerhuizen met rondom een tuin op kleine kavel aan de drager
- **Ruime burgerkorrels**
grote complexe burgerhuizen met uitgesproken architectuur op ruime kavel aan de drager
- **Bijzondere kernkorrels**
(ensemble van) bijzondere volumes, met architectuur van hoge kwaliteit, die een openbare ruimte vormen
- **Verzamelerven**
verschillende boerse volumes die een variatie aan woningen bevatten op een groot groen collectief erf aan de drager
- **Bijzondere groene korrels**
formeel ensemble van hoofd- en bijgebouw(en) met bijzondere architectuur in een grote groene parktuin van allure
- **Hof**
introvert ensemble van als architectonische eenheid ontworpen bijzondere volumes die een semi-openbare ruimte insluiten
- **Mogelijke ontwikkelingslocatie nabije toekomst**
concreet initiatief tot ontwikkeling reeds genomen of waarschijnlijk binnenkort te nemen
- **Gewenste ontwikkelingslocatie**
initiatief kan leiden tot ruimtelijke verbetering van de situatie
- **Drager**
identiteitsbepalende openbare ruimte en ontsluiting met specifiek profiel, sfeer, materialisering
- **Plek**
belangrijke openbare ruimte met specifiek profiel, sfeer, materialisering
- **Koppeling**
korrelbindingsrichting, ontsluiting en hoofdoriëntatie
- **Oriëntatie**
voorkantsbeeld, bebouwing en groen tonen gezicht naar landschap of publieke zijden

Toekomstbeeld

